

NEJČASTĚJI KLADENÉ DOTAZY

Operační program Spravedlivá transformace 2021–2027

Dotazy ke dni 4. 1. 2021

Zpracoval: Krajský úřad Karlovarského kraje, Odbor řízení projektů, Oddělení projektových činností a metodiky

Vychází z materiálu Operační program Spravedlivá transformace 2021 – 2027, často kladené otázky, verze 1.0 zpracované Ministerstvem životního prostředí

Obecné informace k Operačnímu programu	
Jedná se o samostatný Operační program ?	Ano, Operační program spravedlivá transformace (OP ST) je samostatným operačním programem. Funguje tedy paralelně vedle jiných finančních nástrojů.
Je Operační program určen pro celou ČR ?	Ne. Operační program je otevřen pouze pro tři kraje, a to pro Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský.
Kdo je řídícím orgánem Operačního programu?	Samostatný Operační program je řízený Ministerstvem životního prostředí, s tím, že zprostředkujícím subjektem je Státní fond životního prostředí (SFŽP)
Co je základní podmínkou pro čerpání z Operačního programu?	Základní podmínkou pro čerpání z Programu spravedlivá transformace je schválený Plán spravedlivé územní transformace (PSÚT) jehož tvorba je v gesci MMR (NVT RE:START).
Co je cílem Operačního programu spravedlivá transformace (OP ST)?	Cílem Operačního programu je: <ul style="list-style-type: none"> • podpořit rozvoj ekonomiky; • podpořit vzdělanost a zaměstnanost obyvatel; • zlepšit životní prostředí regionů, které čelí závažným socioekonomickým výzvám plynoucích z transformačního procesu
Na co lze získat podporu? Jaká opatření budou podporována?	Operační program bude podporovat například následující opatření: <ul style="list-style-type: none"> • podpora malých a středních podniků, • výzkum a inovace, • digitalizaci, • čistou energii a energetické úspory, • oběhové hospodářství, • rekultivace a nové využití území, • rekvalifikace a pomoc při hledání zaměstnání.
Jaká je předpokládaná alokace pro Operační program spravedlivá transformace?	Předpokládaná alokace pro OP ST je cca 42 mld. Kč, a to pro tři dotčené regiony, kdy jako způsobilá území pro FST v České republice jsou vnímány prioritně kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský.

Kde mohu získat aktuální informace o Operačním programu?	Aktuální informace o Operačním programu lze získat na webovém portálu Regionální stálé konference Karlovarského kraje https://www.rskkvk.cz/ v sekci Dotace. Dále pak na stránkách Ministerstva životního prostředí https://www.mzp.cz/cz/opst_2021_2027 .
Kam se v Karlovarském kraji mohou obrátit se svým projektovým záměrem ?	Na stránkách Regionální stálé konference naleznete v sekci Dotace pod informacemi k Operačnímu programu také formulář projektové fiše, který vyplněný zašlete na e-mailovou adresu rsk@kr-karlovarsky.cz .
Potřebuju svůj projektový záměr ještě s někým zkonzultovat , kde najdu pomoc?	Kontakt na pracovníky v Karlovarském kraji naleznete na webových stránkách Regionální stálé konference Karlovarského kraje https://www.rskkvk.cz/ .
Je tento Operační program jediný zdroj pro transformaci regionu?	Ne. Operační program Spravedlivé transformace je součástí Mechanismu spravedlivé transformace, je jejím prvním pilířem. Lze tedy využít další dva pilíře Mechanismu, a to je: <ul style="list-style-type: none"> • Zvláštní režim programu INVEST EU – záruky (soukromý sektor) • Úvěrový nástroj Evropské investiční banky – úvěry s dotačním prvkem (veřejný sektor) Současné je také možné využít možnosti kohezní politiky a také nástroje na podporu oživení a odolnosti (RRF), který je navázán na Národní plán obnovy.
Dotazy k věcnému zaměření Operačního programu	
Je možné ve FST podporovat výstavbu rezidenčního bydlení ?	Ne. Výstavba bydlení není podporovanou aktivitou ve FST. Aktivitu lze nicméně zařadit do 3. pilíře Mechanismu pro spravedlivou transformaci a poskytnout jeho prostřednictvím např. městům zvýhodněné úvěry na výstavbu městských bytů.
Je možné ve FST podporovat infrastrukturu pro turistický ruch ?	Ne. Samotná výstavba infrastruktury pro turistický ruch není podporovanou aktivitou ve FST. Pokud by se ale jednalo např. o podporu operátorů turistického ruchu jako součást diverzifikace ekonomiky regiony, lze tyto aktivity do FST zařadit.
Bude možné podpořit jen přípravu projektu , který se bude realizovat až v období po skončení programu?	Ano, s podporou tohoto typu projektů počítáme. Relevantní je to zejména pro dlouhotrvající záměry obnovy území apod.

<p>Je možné podpořit zemní plyn?</p>	<p>Ne. V aktuálním návrhu nařízení jsou vyloučeny všechny investice související s produkcí, zpracováním, přepravou, distribucí, skladováním nebo spalováním fosilních paliv.</p>
<p>Je možné z FST podpořit velké podniky?</p>	<p>Ano. Nařízení podporu velký podniků nijak nevylučuje. Jediné omezení platí pro produktivní investice.</p> <p>Produktivní investicí se rozumí investice do fixního kapitálu nebo nehmotných aktiv podniků, které je používají k produkci zboží nebo služeb a přispívají tak k tvorbě hrubého fixního kapitálu nebo k zaměstnanosti.</p> <p>Pokud má být podpořena produktivní investice do velkého podniku, musí splnit tyto podmínky:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. je nezbytná pro naplnění Plánu spravedlivé územní transformace; b. přispívá k posunu k uhlíkově neutrální ekonomice v roce 2050 a souvisejícím environmentálním cílům; c. je uvedena na indikativním seznamu investic v Plánu spravedlivé územní transformace; d. je nezbytná pro tvorbu pracovních míst a tato nezbytnost je prokázána analýzou, která bude prokazovat, že při nerealizaci investice dojde k čistému úbytku pracovních míst (ztráta pracovních míst bude větší než počet nově vytvořených); e. nepovede k přemístění činnosti mezi členskými státy dohody o EHP ve smyslu čl. 2(61a) nařízení č. 651/2014.
<p>Je možné z FST podpořit zařízení zařazené v systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS)?</p>	<p>Ano, má to ale svá pravidla. Taková investice musí vést k výraznému snížení emisí skleníkových plynů pod relevantní benchmarky. Zařízení v EU ETS mohou bez těchto omezení žádat o podporu z Modernizačního fondu.</p>

<p>Jaká bude míra podpory?</p>	<p>Obecně platí, že v průměru za celou prioritu (tj. všechny aktivity v daném kraji) není možné překročit míru spolufinancování z FST ve výši 85 % způsobilých výdajů. Některé podporované aktivity tak mohou mít podporu vyšší, jiné naopak podporu nižší.</p> <p>Limitem, který sníží míru podpory, mohou být pravidla pro veřejnou podporu, v případě, že projekt naplňuje definiční znaky veřejné podpory. Veřejná podpora se nejnadhěji poskytuje na základě nařízení o blokových výjimkách (GBER), které stanovuje různé maximální výše podpory pro různé tematické oblasti. V rámci těchto pravidel mají obvykle malé a střední podniky bonusy, tj. velké podniky mají nejnižší míru podpory. Druhou možností je využití režimu podpory malého rozsahu, kde je stanoven nominální limit 200 tis. EUR za tříleté období. U velkých záměrů je pak nutné postupovat individuálně.</p>
<p>Jaká je časová uznatelnost nákladů?</p>	<p>Náklady je možné uznat od 1. 1. 2021. V momentě podání žádosti o podporu ale nesmí být projekt dokončený. U projektů, které zakládají veřejnou podporu, navíc nesmí dojít k zahájení prací na projektu před podáním žádosti o podporu. Zahájením prací na projektu se myslí fyzické zahájení, které je již nevratné - např. fyzická stavba, závazná objednávka služeb apod. Za zahájení projektu se nepovažuje projektová příprava a podobné činnosti.</p>
<p>Je možné podpořit nákup pozemků?</p>	<p>Ano, ale podle návrhu nařízení nesmí nákup pozemků překročit 10 % celkových způsobilých výdajů projektu. V případě opuštěných ploch a ploch dříve využívaných k průmyslovým účelům, které zahrnují budovy, je tento strop zvýšený na 15 %. Z výše uvedeného je zřejmé, že nelze podpořit projekt, který bude zahrnovat jen výdaje na nákup pozemků.</p>
<p>Kombinace podpor</p>	
<p>Je možné kombinovat podporu z FST s podporou z 3. pilíře Mechanismu pro spravedlivou transformaci?</p>	<p>Ne, kombinace 3. pilíře s ostatními podporami je vyloučena. Vítaná je nicméně synergie např. financování různých částí projektu z různých zdrojů financování. Část projektu, která negeneruje žádné příjmy/úspory, je možné podpořit z FST (1. pilíře), části generující příjmy/úspory pak z 2. a 3. pilíře.</p>
<p>Je možné kombinovat v jednom projektu podporu z FST a ostatních EU fondů?</p>	<p>Ano, teoreticky je to podle nařízení možné. Praktické provedení by ale bylo z pohledu žadatele</p>

	velmi obtížné, a to zejména z pohledu časového souladu. Řešením je rozdělení komplexnějších projektů do více částí, které se mohou realizovat nezávisle na sobě z různých programů.
Veřejná podpora	
Umožňuje nařízení o blokových výjimkách (GBER) podporu výroby vodíku?	Výrobu vodíku je možné podpořit na základě čl. 41 nařízení o blokových výjimkách. Musí být splněny tyto podmínky: 1) vodík je vyráběn z obnovitelných zdrojů, 2) vodík je využíván pouze pro energetické účely (např. do palivových článků apod.) a 3) musí být splněny všechny ostatní podmínky čl. 41.
Umožňuje nařízení o blokových výjimkách (GBER) regeneraci brownfieldů?	GBER výslovně neuvádí regeneraci brownfieldů nebo obnovu území. Nicméně je možné, že tyto investice splní podmínky pro jiné kategorie podpor GBER (např. podpora malých a středních podniků, regionální podpora, podpora na sanaci kontaminovaných lokalit apod.) a podporu je možné poskytnout.
Považuje se pracovník z uhelného průmyslu za znevýhodněného pracovníka podle nařízení o blokových výjimkách (GBER)?	Ne. Pracovník v uhelném průmyslu jako takový není považován za znevýhodněného pracovníka. Je nicméně možné, že někteří pracovníci splní podmínky znevýhodněného pracovníka dle článku 2(4) GBER.